

Sygn. akt XIII W 5366/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014r.

Sąd Rejonowy w Białymstoku Wydział XIII Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SR Artur Andrysewicz

Protokolant Anna Kaźmierczak

w obecności oskarżyciela - Lecha Jankowskiego

po rozpoznaniu dnia 21 marca 2014 r. w B. sprawy przeciwko

W. Z. (1), s. B. i W. z d.M., ur. (...) w B.

oskarżonemu o to, że:

będąc w 2012 i 2013 r. prezesem zarządu w firmie (...) sp. z o.o. świadczącej usługi prawno-podatkowe z siedzibą w W. ul. (...), będąc osobą odpowiedzialną za terminowe przekazywanie do Drugiego Urzędu Skarbowego w B. informacji VAT- UE firmy (...) spółka akcyjna z siedzibą w B. ul. I.J. K. 6/12, wbrew postanowieniom art. 100 ust. 7 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o podatku od towarów i usług nie złożył w Drugim Urzędzie Skarbowym w B. w obowiązującym terminie, tj. do dnia 27.12.2012 r. informacji podsumowującej VAT - UE za listopad 2012 r. firmy (...) spółka akcyjna, tj. o wykroczenie skarbowe określone w art. 80 a § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks kw;

I. oskarżonego **W. Z. (1)** na mocy art.113§1 kks w zw. z art.414§1 kpk w zw. z art.17§1 pkt 2 kpk uniewinnia.

II. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

XIII W 5366/13

UZASADNIENIE

W. Z. (1) został oskarżony o to, że będąc w 2012 i 2013 roku prezesem zarządu w firmie (...) sp. z o.o. świadczącej usługi prawno-podatkowe z siedzibą w W. ul. (...), będąc osobą odpowiedzialną za terminowe przekazywanie do Drugiego Urzędu Skarbowego w B. informacji VAT - UE firmy (...) spółka akcyjna z siedzibą w B. ul. I.J. K. 6/12, wbrew postanowieniom art. 100 ust. 7 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o podatku od towarów i usług nie złożył w Drugim Urzędzie Skarbowym w B. w obowiązującym terminie, tj. do dnia 27.12.2012 r. informacji podsumowującej VAT - UE za listopad 2012 r. firmy (...) spółka akcyjna, tj. o wykroczenie skarbowe określone w art. 80 a § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks.

W. Z. (1), przesłuchany w charakterze podejrzanego, przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że nieterminowe złożenie informacji podsumowującej VAT-UE miało charakter incydentalny i nie wpłynęło na wysokość podatku, ponadto firma (...) S.A. rozpoczęła działalność w połowie października 2012 roku, a dokumenty źródłowe zaczęły wpływać na początku stycznia 2013 roku (k. 9).

Na rozprawie oskarżony potwierdził, że nie złożył deklaracji podsumowującej VAT-UE za wskazany w akcie oskarżenia okres, ale nie było to zamierzone działanie. Wyjaśnił, że nie było możliwym wysłanie w terminie informacji podsumowującej VAT-UE z wartościami zerowymi. Dokumenty źródłowe zostały natomiast dostarczone do biura w styczniu 2013 roku, w tym też miesiącu złożono korektę deklaracji VAT-7, w oparciu o którą składa się następnie

informację VAT-UE. Po tym nie było jednak możliwe złożenie korekty deklaracji VAT-UE, gdyż nie była wysłana pierwotna informacja podsumowująca. Oskarżony nie pamiętał, kiedy finalnie została złożona deklaracja VAT-UE, nie wykluczał, że nastąpiło to dopiero na wezwanie Urzędu Skarbowego. Przyznał, że pracownicy, którzy obsługują spółkę (...) przeoczyli ten fakt, był to jednak jedyny przypadek niezłożenia deklaracji dla tej firmy. Oskarżony wskazywał także na brak społecznej szkodliwości popełnionego czynu (k. 37v-38).

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie bezspornym było, że spółka akcyjna (...) rozpoczęła swoją działalność z dniem 16 października 2012r. Jej dokumentację rachunkową prowadziła firma (...) sp. z o.o. świadcząca usługi prawno-podatkowe, zaś oskarżony W. Z. (1), jako prezes zarządu tej spółki, był odpowiedzialny za terminowe składanie dokumentów organowi podatkowemu, w tym informacji podsumowującej VAT-UE. Okolicznościami, które nie budziły wątpliwości były również te, że deklaracja VAT-7 dla podatku od towarów i usług za miesiąc listopad 2012r., w której nie wykazano żadnej podstawy opodatkowania, została złożona w dniu 19 grudnia 2012 roku, zaś jej korekta - z uwagi na dostarczenie faktur dotyczących wewnątrzspółnotowego nabycia towarów - w dniu 16 stycznia 2013r. Na takie okoliczności wskazują zgłoszenie identyfikacyjne osoby prawnej NIP-2 (k. 3-4) oraz deklaracje VAT-7 wraz z urzędowymi poświadczeniami odbioru (k. 25-31).

Wątpliwości nie budził też fakt, iż do dnia 27 grudnia 2012r. w imieniu spółki (...) nie złożono deklaracji podsumowującej VAT-UE za miesiąc listopad 2012r. Twierdzenia oskarżonego, w których przyznał tę okoliczność, są bezsporne. Oskarżony nie kwestionował też, że deklaracja ta została złożona w późniejszym okresie, nie potrafił jedynie precyzyjnie wskazać daty tej czynności. Jak wynika jednak z informacji Drugiego Urzędu Skarbowego w B., zostało to wykonane po wezwaniu organu podatkowego w dniu 25 czerwca 2013r.

Z powyższych bezspornych ustaleń wynika zatem, iż zostały spełnione znamiona strony przedmiotowej zarzucanego oskarżonemu wykroczenia skarbowego, jednakże strona przedmiotowa czynu nie przesądza automatycznie o odpowiedzialności karnej skarbowej sprawcy. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 maja 2002 r. (V KKN 426/00, OSNKW 2002/9-10/81, Biul.SN 2002/9/22) wskazując, że wymagana przez przepisy dawnej ustawy karnej skarbowej (art. 4 u.k.s.) - podobnie zresztą, jak i obecnego kodeksu karnego skarbowego (art. 4 § 1 k.k.s.) - jako warunek odpowiedzialności karnej, umyślność zachowania się sprawcy odnosząca się także do przestępstw i wykroczeń z zakresu obowiązków podatkowych, nie może być wywodzona z samego faktu zaistnienia znamion strony przedmiotowej danego czynu skarbowego. Nie można jej domniemywać, lecz należy ją udowodnić, choćby na podstawie dowodów pośrednich, w drodze logicznego rozumowania z całokształtu zebranego materiału dowodowego. Niezbędne jest jednak wykazanie na podstawie takiego materiału, że sprawca co najmniej godził się na możliwość popełnienia czynu zabronionego jako przestępstwa (wykroczenia) skarbowego.

Sąd pod rozważę wziął więc również znamiona strony podmiotowej, a czyny zabronione z art. 80a kks są karalne jedynie w razie umyślnego ich popełnienia - tak w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym. Przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe można popełnić umyślnie, a także nieumyślnie, jeżeli kodeks tak stanowi (art.4§1 kks). Ustawodawca ze znanych sobie przyczyn nakazuje karać tylko umyślne popełnienie czynu, choć komentatorzy zauważają, że wzbudza zdziwienie fakt poniesienia kryminalizacji nieumyślnego zaniechania złożenia informacji podsumowującej z art. 80a § 2 kks - kryminalnopolitycznie jak najbardziej uzasadnionej (G.Łabuda, Komentarz do art.80a Kodeksu karnego skarbowego, teza 11, SIP Lex).

Zgodnie z przepisem art. 4 § 2 kks czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi. Brak zamiaru sprawcy wyłącza zatem umyślność jego działania. Z analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w ocenie Sądu, nie można wywieść, aby oskarżonemu towarzyszył bezpośredni zamiar nieterminowego złożenia informacji, albo by przewidując taką możliwość na to się godził.

Oceniając wyjaśnienia W. Z. (1) Sąd dał im wiarę w zakresie, w którym wskazywał na okoliczności związane z zaniechaniem złożenia w terminie wymaganego dokumentu i brakiem w tym zakresie zamierzonego działania.

Oskarżyciel nie przedstawił w tym zakresie ani dowodu przeciwnego ani argumentacji, która by zakwestionowała te wyjaśnienia. Zgromadzone w sprawie dowody nie zdołały podważyć wiarygodności tych wyjaśnień, Sąd nie doszukał się w nich żadnych wątpliwych kwestii, luk czy wewnętrznej sprzeczności. Oskarżony wskazał, że obsługiwana przez niego spółka dopiero zaczynała swoją działalność, co potwierdza zgłoszenie NIP-2. Treść pierwotnie złożonej deklaracji VAT-7 potwierdza zaś słowa oskarżonego, iż faktycznie w dacie jej sporządzenia brak było dokumentów źródłowych, przez co wskazano w niej „zerową” wartość podstawy opodatkowania. Oskarżony wyjaśnił też, że w wymaganym przez ustawę podatkową czasie, z przyczyn niezależnych od niego, nie miał możliwości przesłania wymaganej informacji VAT-UE, również po dokonaniu korekty deklaracji VAT-7.

Zdaniem Sądu powyższe nie daje także podstaw do przypisania oskarżonemu choćby zamiaru ewentualnego. Aby przyjąć taki zamiar u oskarżonego, należałoby wykazać, że nie składając terminowo informacji, przewidywał możliwość niezgodnego z prawem zachowania i godził się na to, obejmując świadomością czyn i jego skutki.

Oceniając zachowanie oskarżonego, w kontekście stawianego mu zarzutu, niewątpliwie dopuścił się on zaniedbań, które mogą nosić jednak znamiona winy nieumyślnej. W. Z. podnosił, że dokumentacją zajmowali się pracownicy jego spółki. Konsekwentnie utrzymywał, że w ustawowym terminie do złożenia informacji nie posiadał dokumentów źródłowych i nie miał możliwości złożenia podsumowującej informacji z wartościami zerowymi. Uczynił to niezwłocznie po wezwaniu Urzędu Skarbowego. Dopiero gdyby oskarżony, mimo wezwania organu, nie złożył tej deklaracji, wówczas z pewnością można byłoby mówić o zamiarze jej niezłożenia. Wskazać również należy, że wykonanie tej czynności nastąpiło jeszcze przed przedstawieniem mu zarzutu zachowania niezgodnego z prawem, jego działanie nie było więc spowodowane jakąkolwiek obawą związaną z toczącym się postępowaniem karnoskarbowym.

Oskarżyciel nie wskazał zatem na żadne okoliczności strony podmiotowej uzasadniające umyślność zachowania oskarżonego, a okoliczności tych w żaden sposób nie można domniemywać. Dodać w tym miejscu należy, iż zasadą postępowania karnego, w tym także karnoskarbowego jest, iż ciężar dowodu obciąża oskarżyciela. Oskarżyciel musi zatem udowodnić zaistnienie zarówno znamion przedmiotowych jak i podmiotowych czynu, o który oskarża, przy czym należy oskarżonemu udowodnić winę w sposób całkowity, pewny i wolny od wątpliwości.

W świetle powyższego Sąd uznał, iż zgromadzony materiał dowodowy nie dostarczył kategoriycznych i jednoznacznych dowodów winy oskarżonego. Po przeprowadzeniu wszelkich dostępnych i możliwych do przeprowadzenia przed Sądem orzekającym dowodów nie sposób uznać, iż oskarżony umyślnie popełnił zarzucany mu czyn, a tym samym wypełnił znamiona strony podmiotowej zarzucanego mu czynu.

Mając zatem na uwadze reguły określone w art. 5 § 1 kpk (domniemania niewinności), art. 4 kpk (obiektywizmu) i art. 7 kpk (swobodnej oceny dowodów), a także zasadnicze cele postępowania, zgodnie z którymi winno ono być tak ukształtowane, by sprawca został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności, a osoba niewinna tej odpowiedzialności nie poniosła, w ocenie Sądu jedynym słusznym rozstrzygnięciem było wydanie wyroku uniewinniającego W. Z. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Konsekwencją wydania wyroku uniewinniającego było obciążenie Skarbu Państwa kosztami postępowania na podstawie art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks.